

Databank Kiesraad met verkiezingsuitslagen

De Kiesraad heeft nog geen compleet bestand met uitslagen van de Tweede Kamerverkiezing van 15 maart 2017 op gemeenteniveau op zijn website gepubliceerd. Dat heeft de volgende achtergrond:

- Bij de afgelopen Tweede Kamerverkiezing zijn maatregelen genomen om te voorkomen dat de berekening van de uitslag kwetsbaar kan zijn voor manipulatie door hacken. Het was de gemeenten en hoofdstembureaus niet toegestaan gebruik te maken van digitale overdracht van de tellingen.
- Bij eerdere verkiezingen werden de tellingen op usb-stick overgebracht van de gemeenten naar de hoofdstembureaus en van de hoofdstembureaus naar het centraal stembureau (de Kiesraad). Langs die weg kwam de Kiesraad in het bezit van de tellingen op stembureauniveau, die door de gemeenten waren ingevoerd in het door de Kiesraad ter beschikking gestelde softwareprogramma OSV (Ondersteunende Software Verkiezingen). Met die digitaal aangeleverde gegevens vulde de Kiesraad de databank met verkiezingsuitslagen (te raadplegen op www.verkiezingsuitslagen.nl).
- De Kiesraad heeft enkele weken geleden aan alle gemeenten gevraagd om, ten behoeve van de databank, een bestand aan de Kiesraad te sturen met de uitslag van de gemeente op stembureauniveau. Veel gemeenten hebben inmiddels gehoor gegeven aan deze oproep.
- Vóóordat de Kiesraad de uitslagen publiceert, wordt nagegaan of er sprake is van verschillen tussen enerzijds het door de gemeente aan de Kiesraad aangeleverde bestand met uitslagen en anderzijds de gemeentelijke uitslag die het hoofdstembureau heeft gebruikt bij het vaststellen van de uitslag op kieskringniveau (en die de Kiesraad vervolgens ook heeft gebruikt bij het vaststellen van de einduitslag van de verkiezing).

Tussenstand controle Kiesraad

- Voor een deel van de gemeenten is de Kiesraad aan het nagaan of er sprake is van verschillen tussen enerzijds het door de gemeente aan de Kiesraad aangeleverde bestand met uitslagen en anderzijds de gemeentelijke uitslag die het hoofdstembureau heeft gebruikt bij het vaststellen van de uitslag op kieskringniveau.
- Bij deze controle kwam het verschil in kieskring 18 aan het licht.
- De Kiesraad heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op 30 mei jl. van dat verschil op de hoogte gesteld.
- De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de Kiesraad daarop gevraagd om na te gaan of de uitslag van de verkiezing anders zou zijn geweest als de ontbrekende stemmen wel waren meegeteld.
- Het hoofdstembureau 's-Hertogenbosch is in de gelegenheid gesteld om de gemeente Boxmeer te informeren over de gemaakte fout.
- Bij brief van 6 juni 2017 is de Tweede Kamer geïnformeerd.
- Voor een ander deel van de gemeenten kon de Kiesraad nog niet beginnen met in kaart brengen of er verschillen zijn tussen de aan de Kiesraad aangeleverde bestanden en de gemeentelijke uitslag zoals die is betrokken bij de door de hoofdstembureaus vastgestelde uitslag op kieskringniveau. Deze gemeenten hebben een bestand aan de Kiesraad gestuurd in een zodanig format dat er nog bewerkingsslagen nodig zijn voordat deze controle kan worden uitgevoerd. Dat kost de nodige tijd.
- Om spoedig uitsluitsel te krijgen over de vraag of er meer fouten zijn gemaakt, heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties deze ruim 120 gemeenten bij brief van 9 juni jl. gevraagd om zelf, voor de eigen gemeente, na te gaan of er (op lijstniveau) sprake is van verschillen tussen enerzijds de tellingen op gemeentelijk niveau zoals de gemeente die destijds aan het hoofdstembureau heeft doorgegeven, en anderzijds de gemeentelijke uitslag zoals het hoofdstembureau die heeft vastgesteld.
- Betreffende gemeenten is gevraagd de Kiesraad uiterlijk 16 juni a.s. te informeren over de uitkomsten van deze controle.

Reikwijdte controle van de Kiesraad

- De Kiesraad vergelijkt alleen de gemeentelijke uitslagen met de door de hoofdstembureaus vastgestelde uitslagen op kieskringniveau. Fouten die gemeenten hebben gemaakt bij het totaliseren van de uitslagen van de processen-verbaal van de stembureaus komen langs deze weg niet aan het licht. Hetzelfde geldt voor fouten die op stembureauniveau zijn gemaakt.
- De Kieswet regelt dat afschriften van de processen-verbaal van de stembureaus en de opgaven met stemtotalen van gemeenten in alle gemeenten ter inzage liggen totdat de

Tweede Kamer heeft beslist over de toelating van de gekozenen. Daarna worden de documenten gedurende drie maanden bewaard, gedurende welke periode zij alleen nog zijn op te vragen in het kader van een strafrechtelijk onderzoek. Na het verstrijken van de drie maanden moeten de documenten onmiddellijk worden vernietigd (artikel N 12, derde lid, van de Kieswet).